

Diarienummer: U2025/00630

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB:s remissvar (SOU 2025:19) Kunskap för alla - nya läroplaner med fokus på undervisning,

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB (Internationella Engelska Skolan) är den ledande friskoleorganisationen inom den svenska grundskolan och driver sju av de tio största fristående grundskolorna i landet. Läsåret 2024/25 går cirka 30 000 elever i våra skolor, 47 grundskolor och en gymnasieskola. Grundare är Barbara Bergström, en svenskamerikanska som arbetade som lärare i en svensk kommunal skola fram till friskolereformen 1992. Hon sade då upp sig för att starta en skola efter sin övertygelse. Internationalisering, med engelska språket som nyckeln till världen, trygghet och ordning i skolan som arbetsmiljö så att lärare kan undervisa och elever lära samt höga akademiska förväntningar för alla elever, oavsett bakgrund, är de tre principerna som präglat Internationella Engelska Skolan under drygt 30 års verksamhet.

Inledning

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB, nedan kallat Internationella Engelska Skolan (IES), är inte remissinstans i detta ärende men anser att frågan är av så stor betydelse att Internationella Engelska Skolan ändå väljer att inkomma med synpunkter på remissen SOU 2025:19 Kunskap för alla - nya läroplaner med fokus på undervisning. Mot bakgrund av den höga reformtakten inom skolväsendet och de resurser som krävs för att svara på samtliga utredningar väljer Internationella Engelska Skolan att fokusera på de delar av utredningen som Internationella Engelska Skolan bedömer vara av särskild vikt för vår verksamhet.

Sammanfattning av huvudförslag i utredningen

Problemidentifikationen av dagens läroplaner är att de upplevs otydliga, särskilt i kopplingen mellan de inledande delarna och kursinnehållet, att betoningen på individuell anpassning har försvårat styrningen. Dessutom har lärarstyrd undervisning fått ta mindre plats trots att forskning visar att det är den som är viktig för kunskapsinhämtning.

Så huvudförslaget att en ny läroplan ska ett tydligt kunskapsfokus, en ny struktur för tydlighet, ett stärkt fokus på läsundervisning, och tydligare metodanvisningar tycker Internationella Engelska skolan är ett steg i rätt riktning. Internationella Engelska Skolan anser sedan länge att en kunskapsbas som byggs på faktakunskaper för de yngre åldrarna gör det möjligt att lära sig att analysera och dra egna slutsatser i senare skolgång. I en tid där AI och digitalisering tar en stor plats i samhället är det också viktigt att fokus på kritiskt tänkande och källkritik är av yttersta vikt och vilket förtydligas i den nya läroplanen.

Internationella Engelska Skolan tillstyrker följande:

Efter 33 år som huvudman i grundskolan är det vår erfarenhet att lärarledda välplanerade lektioner där kunskap förmedlas genom kunskapsöverföring från lärare till elever är det som får eleverna att lyckas. Kunskapsöverföring i vår bemärkelse av ordet innebär att läraren har ett tydligt mål med lektionen, och visar eleverna hur de ska göra för att lyckas genom att bygga engagemang för uppgiften. Det är också vår övertygelse att höga förväntningar på elever får dem att lyckas. Rosenthaleffekten¹, är ett psykologiskt fenomen som beskriver hur andras förväntningar på en individ kan påverka individens prestation och beteende. Det är ett exempel på en självuppfyllande profetia, där andras höga förväntningar leder till förbättrad prestation och tvärtom. Med en tydlig läroplan, där läraren behöver ta färre beslut själv, blir det möjligt att till ännu högre grad ha höga förväntningar på eleverna. Förslaget att nu konkretisera och ta fram

¹ Jenner, Håkan (2004). *Motivation och motivationsarbete - i skola och behandling*. Stockholm: Skolverket. sid. 65-85.

ett mer detaljerat och prioriterat centralt innehåll välkomnas då det kommer hjälpa lärare att planera bättre och undvika stoffträngsel eller för stort fokus på områden som inte är lika viktiga.

Läroplanerna har inte heller uppfattats som tillräckligt anpassade utifrån barns kognitiva utveckling och att orimliga krav ställs på eleverna att analysera och resonera på bekostnad av grundläggande kunskaper och färdigheter². Professor Torkel Klingbergs arbete kring kognitiv träning och den lärande hjärnan har guidat Internationella Engelska Skolans kvalitetsarbete kring inläring, lektionsplanering och kunskapsförmedling sedan ett flertal år.

Internationella Engelska Skolan efterfrågar ytterligare:

Utredningen kommer fram till att den nuvarande läroplanen inte säger något om hur undervisningen ska bedrivas trots att det finns vetenskapliga underlag för god undervisning. Man skriver även att man inte är ute efter att detaljstyra utan att lyfta fram och synliggöra övergripande strategier.³ Internationella Engelska Skolan vill gällande detta poängtera att man tycker att intentionen är god men att de riktlinjer som man kommer föreslå för hur god undervisning ska bedrivas inte får bli för snäva och att de bör även baseras på internationell forskning.

Internationella Engelska Skolan ser även mycket positivt på det ökade fokuset på läs- och skrivinläring och att phonics nämns som den mest framgångsrika metoden. Här måste läroplanens ökade fokus på detta även kopplas samman med lärarutbildningarna där vi idag ser att många nyutexaminerade lärare inte har tillräcklig kunskap i phonics. Vi stödjer också att grundläggande fokus läggs på läsinläring i lågstadiet, men vill poängtera att elever i mellanstadiet behöver uppföljande lästräning för att kunna fortsätta utvecklas. Vi ser hur gapet mellan elever med svenska som modersmål och elever med svenska som andraspråk ökar och här måste läroplanen hjälpa till att minska det gapet även upp i åldrarna.

Avslutande kommentarer

SOU 2025:19 föreslår en klar kunskapsstyrning och konkretisering i läroplanerna. Syftet är att stärka det centrala uppdraget – undervisning och lärande – med konkreta exempel, stöd och struktur för lärare, samtidigt som modern forskning och digitala utmaningar tas på allvar.

För att de föreslagna reformerna ska få full effekt är det dock viktigt att se till helheten. En ny, tydligare läroplan är en stark grund, men den måste kompletteras med en lärarutbildning som rustar blivande lärare med de kunskaper och metoder som efterfrågas, samt ett fortsatt fokus på kompetensutveckling för redan verksamma lärare. Internationella Engelska Skolan är

² SOU 2025:19 s. 23

³ SOU 2025:19 s. 161

övertygade om att en samlad insats på dessa områden är nyckeln till att vända de negativa kunskapstrenderna och lyfta den svenska skolan.

Utöver det som redan nämnts vill Internationella Engelska Skolan understryka vikten av att de nya läroplanerna inte bara blir dokument på papper, utan verkligen utgör ett praktiskt och användbart verktyg för varje enskild lärare. Genom att minska osäkerheten och ge tydliga riktlinjer kan läraren ägna mer tid åt att inspirera och undervisa, vilket i slutändan gynnar alla elever. Vi ser med tillförsikt på att detta förslag är ett viktigt steg mot en mer effektiv och framgångsrik svensk skola.

Robin Kirk Johansson

Skolchef

Internationella Engelska Skolan

Annakarin Johansson Sandman

Head of Academics

Internationella Engelska Skolan